"HAZÁDNAK RENDÜLETLENÜL LEGY HIVE, ÓH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENNYORSZÁG!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDÜS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BARANYA MEGYE

Kovács Kálmán sásdi gazda fával megrakott szekere a napokban elakadt. A gazda ki akarta emelni a kátyuból, eközben tuleröltette magát s a helyszinen szörnyethalt.

VESZPRÉM MEGYE

Hartmann Kálmán balatonfüredi cipész és Kovács Gábor postás kieveztek a Balatonra, hogy halésszanak. A csónak felborult és a két uszni nem tudó, beborozott ember belefulladt. Megállapitották, hogy a szerencsétlenséget a maguk vigyázatlansága okozta.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

Egyed István szolnoki napszámos házikója előtti kukoricarakás meggyulladt. Csakhamar lángbaborult a ház is. Egyed és öttagu családja bennrekedt. Mire elolthatták a tüzet, Egyed Istvánt és ötéves kisfiát sulyos égési sebekkel kórházba szállitották.

LIPTÓ MEGYE

A felsőmagyarországi Gombás községben tüz ütött ki, amely rendkivül gyorsan elterjedt a rövidesen 40 lakóházat, nemkülönben egész sereg gazdasági épületet elpusztitott.

FEJÉR MEGYE

A székesfehérvári szegényház régi ápoltja, Ballagi Mihályné a napokban meghalt. Az öreg asszony tizezer pengőt érő birtokát, amelyet ez év februárjában örökölt egy gazdag rokonától, a szegényházra hagyta. Mert: jól gondját viselték!

ZALA MEGYE

Gősfa községben is nagy tüzvész pusztitott. Kigyulladt Megyesi Lajos gazda lakóházának tetőzete s az erős szélben hamarosan a házak egész sora állt lángban. Kivonult az egész környék tüzoltósága, több zalavármegyei községé is s távirati uton segitségül hivták Zalaegerszeg tüzoltóságát, amely motoros fecskendővel vonult ki. Egyesült erővel sikerült a tüz terjedését megakadályozni. Leégett 14 lakóház, huszonhét pajta, 17 istálló s több nagyobb állat és sok baromfi esett a tüzvész áldozatául. A tüz pusztitásának három sulyos sebesültje is van. Életveszélyesen megsebesült Megyesi János 13 éves gazdafiu, aki a tüzt atyja házában észrevette és az istállóba rohant, hogy az állatokat kiengedje. Szabó János 83 éves földmives és Fatér Gyula 35 éves földmives, akire oltás közben tüzes gerenda esett Mindhármukat a zalaegerszegi kórházba szállitották.

BIHAR MEGYE

Barátka község közelében nagy erdőtüz pusztitott. Az erdő Dámos község erdőbirtokosságának tulajdonát képezi. Az erdőtüz oltását rendkivül megnehezitette, hogy egyszerre 12 helyen tört ki a tüz. A vizsgálat alkalmával kétségtelenül megállapitották, hogy a tüzet bosszuból okozták.

MAROS-TORDA MEGYE

Márkod, marostordamegyei községben szomoru szerencsétlenség történt. Máté Mátyás gazdálkodó nyolc éves kislánya egyedül maradt otthon és a kályha előtt játszadozott. A tüzből szikra pattant ki a kislány ruhájára, a ruha meggyult s a szerencsétlen gyermek ugy összeégett, hogy meghalt.

SZILÁGY MEGYE

Stein János csanálosi legény fogadott barátaival, hogy 15 perc alatt megiszik 5 liter delaváré bort. Stein 8 perc alatt 3 liter bort ivott meg. Ezután rosszul lett és szó nélkül lefordult a székről. Három napi eszméletlenség után meghalt.

ARANYOS-TORDA MEGYE

Nemrégiben meghalt Fodor Domokos 75 éves kereskedő Ot háza, hatalmas szőlője, sokszázholdas birtoka volt, de ő maga lyukas cipőben, rongyos ruhában járt. Aki nem ismerte, koldusnak nézte. A zárkozott öregur az utolsó esztendőben már érezte közeledő halálát. Előkészületeket tett, végrendeletet irt, sőt gondoskodott gyászjelentéséről is. Megfogalmazta gyászjelentését — mindössze 15 szóból állott — azután tárgyalni kezdett a nyomdákkal. Félévig tárgyalt, veszekedett, amig végre megállapodott a legolcsóbb nyomdával. Azután nemsokára meghalt. Végrendeletében csakugyan benne volt a gyászjelentés szövege és a nyomdaköltség ára. A végrendelet intézkedése szerint azután elkészittették a gyászjelentést: három példányba, amelyből kettő a kapura, egy pedig a koporsó aljára került. A cédulákról hiányzott a "Gyászjelentés" szócska is. Ennyivel is kevesebb lett a nyomdaköltség.

MINDENNEMŰ FAANYAG, KEMÉNYFA, valamint szén és tüzifa jutányos árban kapható a

CITY LUMBER SUPPLY CO.

3731 De Bullion a Pine Ave. sarkán, Telefon: Harbour 2387

Montreal

A MAGYAR GAZDA PROBLÉMÁI

Munkát, kenyeret kell adni a népnek, ez a magyar politikának, de ma a világ valamennyi országának első és legsürgősebb feladata. És ha sok minden meg is változott nálunk is, máshol is az utolsó években, egy régi igazság még ma is érvényes és pedig az, ha jó a termés, ha a gazdának pénze van, akkor az országban mindenkinek jó dolga van. De ha a gazdának ősszel nincs mit el adni, ha nem tud vásárolni, ezt az ország minden termelési ága és igy minden egyes lakója megérzi.

Most ez a kérdés annyiban komplikálódott, hogy nem elég, ha a gazdának jó a termése, vevő is kell, mert ezekben a vámhatárokkal széttépett és csak kivitelre törekvő, de a behozatalt mindenképpen megnehezitő gazdasági viszonyok közt nem mindig tudja a gazda terményeit értékesiteni. Azt kell termelni, aminek piaca van, magyarázzák évek óta a gazdáknak. Ne ragaszkodjanak a buzához, amikor se a "Manitobá"-val se az argentiniai buzával nem tudunk megfelelően versenyezni. De meg azért is felesleges ez a sok buza, mert megváltozott az emberek izlése Ma nem kenyeret, főtt tésztát eszik a tömeg, hanem zöldfőzeléket, meg gyümölcsöt. Igy tehát a főzelékfélékre és gyümölcsre kell fektetni a fősulyt, mert annak itthon is, külföldön is nagyszerü piaca van.

Ez a tanitás nem mindenben vált be, mert például Németország az idén el akarja zárni határait minden külföldről jövő élelmiszer elől, hogy a magas élelmiszerárakkal sikerüljön a munkanélküli ipari munkást telepitési alapon falura visszavinni. Érőben a zöld saláta, virágoznak a gyümölcsfák és bizony a termelőknek ugyancsak sok a gondjuk, hogy mit csináljanak a feleslegekkel, amit eddig Németország vett fel, ha ez a fenyegetés tényleg valósággá válik.

Néhány évvel ezelőtt, mikor a mezőgazdasági válság megkezdődött, minden téren bevált külföldi mintára akarták a magyar termelést áthangolni. Ez a törekvés azonban nem vált be. A tyuk farmok külföldi legkiválóbb fajtákkal kisérleteztek de se a belföldi fogyasztás, se a külföldi kereskedő nem szerette ezeket a baromfikat. Most egy pár tyukfarm elkezdett magyar parlagi fajtákat tenyészteni, nemesiteni. Ezek a csirkék azután itthon is, meg külföldön is komoly sikert arattak. Meg van ugyanis bennük a magyar parlagi baromfi izletessége és a megfelelő ápolásra a tojások szépen nőnek és szaporodnak is. Vagy pár évvel ezelőtt minden disznóhizlaló angol husser tésekkel kisérletezett. De nagyon hamar visszatértek a mangalicára. Az idén a nagy tavaszi tenyészállatvásáron nagy volt a külföld érdeklődése és legszivesebben a mangalicákat vásárolták.

A mezőgazdáknak ma éppen ugy, mint a kereskedőknek, a pillatnatnyi kereslethez kell alkalmazkodni. Azonban ezt az állattenyésztő nem teheti, mert hiszen egyik napról, sőt egyik évről a másikra se lehet állatállományt feljavitani, viszont a legnagyobb bün, a már magas szinvonalra emelt állattenyésztést lerombolni hagyni, mert pillanatnyilag olyanok a kereskedelmi szerződések, hogy nehéz az értékesités. Igy például a hizott marhának ma nincs megfelelő külföldi piaca. Viszont a világhirü magyar szarvasmarha tenyésztést még áldozatok árán is fenn kell tartani, átmenteni a remélhetőleg rövidesen beköszöntő jobb időkre. A gazdák most a tejgazdasággal akarják a szarvasmarhatenyésztést jövedelmezővé tenni. Már kerül külföldre márkázott magyar vaj, amiről a gazdák önérzetesen mondják, hogy a legjobb dán vajjal is felveszi a versenyt.

A nehéz értékesités minden gazdát sujt nemcsak nálunk, de a környező államokban is kongresszusra gyülnek össze a gazdaérdekeltségek, hogy a német elzárkozással szemben való magatartást megbeszéljék és gabonafölöslegük elhelyezéséről gondoskodjanak. De hogy a nehéz értékesitési viszonyok ellenére is piacot találjon a magyar buza, a magyar vaj, zsir, főzelék, gyümölcs, a magyar bor, és mind az, amit termelünk annak legfőbb előfeltétele: minden ből csak elsőrangut termelni, csak márkás árut vinni a piacra. Nem is szabad olyan terményt külföldre kinálni, ami világviszonylatban nem állja meg helyét. Egyik napról a másikra nem lehet a sok magyar gyümölcsöt mind átformálni. Lassu telepitéssel lehet csak megfelelő, versenyképes fajtákat kitermelni. De a gyengébb minőségü gyümölcsöt fogyasszuk el itthon. Csenevész szilvával, férges almával, fujtós, kemény körtével nem szabad kimenni, mert nemcsak egy szállitmány marad a kereskedő nyakán, hanem bizalmatlanná tesz a magyar gyümölcs iránt általában. A téli gazdasági tanfolyamok nagyszerü munkát végeznek ezen a téren, de még nagyobb a mintatelepek példájának hatása. A kisgazda eleinte kineveti a gyümölcsfáját permetező, ápoló kertészt. "Az öremapám se csinált ennyi parádét" mondogatják gunyosan. De mikor látják hogy az ápolt fa mennyivel több bet terem, milyen más annak a gyümölcsnek ára, akkor látják hogy jobban is lehet gazdálkodni, mint öregapó. És ha ezt minden magyar gazda megtanulja, akkor a magyar termékek ujra megtalálják vevőjüket a világpiacon.

PAIZS ÖDÖN

Budapest és az idegenek

A véletlenül Budapestre vetődő idegenek mindig mondták, hogy a magyar főváros a világ egyik legszebb pontja. Ha ehhez még hozzávesszük a méltán világhirü magyar gyógyforrásokat, amik mind Peste, Budán fakadnak, meg a hagyományos magyar vendégszeretet, ami mindenkinek felejthetetlenné teszi az itt tartózkodást, akkor azt mondjuk: Pestnek egyik legfontosabb idegenforgalmai gócpontnak kellene lenni, ahova százezerszámra jön a gyógyulni, pihenni, szórakozni vágyó tömeg.

A világháboru előtt a bécsi szállodák vezetői beszélték le az idegeneket arról, hogy a határon átmerészkedjenek. És mert sokan hitték hogy Magyarország tényleg betyárok földje a bécsiek szavaiból ugy vették ki, hogy sátor alatt kell az idegeneknek megfelelő szállodák hijján tanyázni, hát szépen Bécsből nyugatfelé tértek vissza. A szomoru emlékü kommunizmus azután az érdeklődés homlokterébe hozta Magyarországot, kezdtek idegenek jönni és aki itt járt, mint élő magyar propaganda távozott tőlünk. Amerikaiaknál valósággal észre lehetett venni, hogy ha egy amerikai eljött, következő évben barátainak egész csoportja jött el Budapestre. Megkeresték az ajánlott szállodát, a vacsorázó helyeket, a fürdőket, cukrázdákat és mind azzal bucsuztak el, hogy Budapest szebb is, jobb is a hirénél és hogy ide minél gyakrabban és minél hosszabb időre kell eljönni.

Ha Európát és Amerikát nem sujtaná évek óta a gazdasági válság, ami bizony a nagy tömegeknek lehetetlenné teszi hogy utazgassanak, akkor ma idegen szótól lenne egész évben a város. De a legtöbb ember ma igazán nem gondolhat utazásra és igy a nagy tömegek ideözönlése nem kezdődhetett meg. De Budapest népszerüségére jellemző, hogy Európában mindenhol csökken az utazó idegenek száma, mig Magyarországé évről évre fokozatosan emelkedik.

Az idén husvétkor azután valóságos idegenbevándorlás volt Budapesten. Még husvét előtt érkezett egy francia társaság, több száz párisi, meg franciaországi vidéki városból jövő vendéggel. Erre nagyon büszkék voltunk, mert a francia nem nagyon utazgató nép, nem kiváncsi más országokra, idegen szokásokra. A francia vonaton sok ujságiró jött ugyanis a mult évben a világ iróinak nemzetközi egyesülete, a Pen klub Budapesten rendezte az irók összejövetelét. Az itt járt irók azután olyan áradozva számoltak be magyarországi tapasztalataikról, hogy kollégáik és olvasóik egyformán kedvet kaptak ide eljönni.

Ezekután tömegesen érkeztek a husvéti vendégek. Jöttek vonatok Németországból, több ezer vendéggel. A szomszéd bécsiek már nem vasuton jöttek, hanem autóbuszon. Egyik zászlókkal diszitett autóbusz a másik után robogott végig a városon, mert ezek az utasok persze szép, kényelmes kocsijukon nézték meg a város és környékét. Olasz csoportok motorkerékpárral jöttek és rengeteg angol és svájci rendszámu kocsit is lehetett Pest uccáin látni.

A pesti kereskedők, vendéglősök, szállodások, mulatóhelyek boldogan fogadták a sok vendéget. Pontos statisztika még nem áll rendelkezésre, hozzávetőleg nyolcezerre teszik a husvét alatt Pesten megforduló idegenek számát. Ahova néztünk, mindenhol nézegető, fény képező, idegeneket láttunk. Sok sok látnivalóval kedveskedik Budapest vendégeinek, de akinek alkalma volt nagyon sok idegennel beszélni, megállapithatta, hogy legnagyobb sikere a magyar látnivalók közül a Várban a zenés őrségváltásnak volt. Annyi nézője akadt a daliás testőröknek,, koronaőröknek, a Mátyás korabeli ruhát viselő alabárdosoknak, meg a nagyszerü katonazenés parádénak, hogy a rendet csak hatalmas rendőri készültséggel lehetett fenntartani. A svájciak, akik a háboru után sok ezer sápadt, rosszul táplált magyar gyereket láttak vendégül, most is a szegények élete iránt érdeklődtek, megnézték a pesti nyomortanyákat. Biztos, hogy a szegény nyomorgókon most is akarnak majd segiteni. A németek, mint lelkes turisták a város csodaszép környékét keresték fel. De a legtöbb idegen az Országházra is kiváncsi volt Itt a büffében a tokaji bortermelők állandó borkiállitást és borkostolást rendeztek be. A tokaji nevet minden idegen hallotta már, ha itt van, meg is akart ezzel a furcsa nevü itallal ismerkedni és bizony sok idegen alig akart az Országház büfféjéből elmenni, mert azt mondták, látni esetleg sok szépet lehet máshol is, de ennél a bornál nem mutathatnak nekik sehol Pesten.

A magyar specialitások iránt érdeklődőknek nagyszerü magyar nótaestélyt rendeztek, ahol kiváló operaénekesek énekeltek cigányzenekisérettel magyar nótákat. Nagy szállodák és kiskocsmák meg a magyar konyha nevezetességeivel ismerkedtették meg a vendégeket. A specialitások közül hallatlan sikere volt a magyar mező egyik népszerü füvének, a árvalányhajnak. Külföldön járó cserkészek mindig mesélték hogy házigazdáiknak, külföldi barátaiknak nagyobb örömet semmivel sem tudtak szerezni, mint egy kis csomó árvalányhajjal, amiből hatalmas bokréta lengett kalapjukon. Most, a nagy idegenforgalmi mozgalomban egy élelmes falusi atyafi nagy kosár árvalányhajcsokrot vitt ki a kelet pályaudvarra. Az élelmes embert majd szét szedték, miután nem mindenkinek jutott egész csokor, elosztották egymás között a zsákmányt és boldogan vitték magukkal, mint a magyar földnek egyik kedves üdvözletét. De matyókötény, tokaji bor, meg sok gyönyörü kép is akadt a hátizsákokban, amik mind uj barátokat szereznek majd Budapestnek s a magyaroknak.

—zs—n

Még kaphat az ingyen magokból!

Éppen a megélhetéssel folytatott nehézségek könnyitése céljából határozta el a "Kanadai Magyar Ujság", hogy mindazon olvasóinak az idén is teljes konyhakertre elegendő vetőmagot ad ajándékba, ha előfizetésének rendezése cimén két dollárt KÖZVETLENÜL a kiadóhivatalba beküld. Az egyik nagy kanadai magkereskedéssel kötött megállapodásunk értelmében több mint egy dollár értékü, kiváló minőségü vetőmagot küldünk ki postai bérmentesitéssel mindazoknak, akik ezt a kinálkozó alkalmat nem akarják elszalasztani. A tizenhét fajta konyhakerti vetőmag-gyüjtemény a következőkből áll, melyekhez az idén még egy csomag kanadai kitenyésztésü valódi hazai "Hatvani fekete" asztali csemege kukoricát adunk ingyen:

1. BAB (zöld avagy vajbab), "Improved Golden Wax", 1 ounce sulyu csomag, különösen korai, egy láb magasra növő, bőtermő bokros fajta.
2. BORSÓ (zöldborsó) "American Wonder" 1 ounce sulyu csomagban, egyike a legnépszerübb, korai fajtáknak, mely a legészakibb vidéken is bőtermést biztositt.
3. HAGYMA (vöröshagyma) "Yellow Globe Danvers" 1 nyolcad ounce csomagban, bőtermő, télire is nagyszerűen eláll.
4. KALARÁBÉ "White Vienna Kohl Rabi" 1/8 ounce, zamatos, nagy termést ad, nem fás, nem pudvás fajta, nyersen is igen élvezetes.
5. KAPOSZTA "Danish Ball Head" 1/8 ounce, nem kevesebb, mint 1000 fontot nyomó termést, hatalmas, kemény fejeket ígér.
6. KUKORICA (csemege- vagy asztali tengeri) "Golden Bantam" 1 ounce, elismerten a legkiválóbb amerikai minőségü, 7 inch hosszura megnövő csutkán 8 soros ízletes termést ad.
7. PAPRIKA (husos zöldpaprika) "Bull Nose or Large Bell" két láb magasra növő száron 3 inch hosszu és 2 inch átmérőjü édes zamatu gyümölcsöket hoz, töltött paprikának, ugyszintén nyersen is kiváló.
8. PARADICSOM "Earliana", a legkiválóbb korai, gyönyörü vérvörösre érő fajta, mely idejében való kacsozás esetén igen bőtermő.
9. PASTERNÁK "Half Long Guernsey" 1/4 ounce, a Kanadában legjobban bevált, 10 inch hosszu változat, amely egész télre eláll.
10. RETEK (asztali retek) "Sparkler White Tip", 1/4 ounce, a legrohamosabban növő kerti gyümölcs" mely minden héten friss termést ad, ha bizonyos időközökben vetjük.
11. SALÁTA "Black Seeded Simpson" 50 láb hosszu sor vetésére elegendő, nagyfejü, korai fajta, kiválóan gyenge minőségü.
12. SÁRGARÉPA "Chantenay Half Long", 1/4 ounce, a legfinomabb zöldségfélék egyike, melynek nyers állapotban való fogyasztása is igen egészséges.
13. SPENÓT (laboda vagy paraj) "Bloomsdale or Savoy" 1/4 ounce, a legkoraibb főzelékfélék egyike, melyet már a legelső tavaszi napon elvethetünk, majd később utána vethetünk, hogy egész nyárra elláthassuk magunkat ezzel a rengeteg "vitamin" tápláláanyaggal rendelkező veteménnyel.
14. SÜTŐTÖK "Sugar Pie-Pumpkin" 10 inch átmérőre növő cukor-édes csemege, mely nemcsak sütve, hanem sült-tésztában is elsőrendű.
15. TÖK (tökkáposzta) "Long White Trailing", tiz fészekre elegendő mag, mely megfelelő gondozás esetén még az északi vidékeken is kiválóan finom termést ad.
16. UGORKA "Improved Long Green", savanyitásra a kiválóbb fajta.
17. VÖRÖSRÉPA (cékla) 1/4 ounce, mely mintegy 25 láb hosszu sor vetésére elegendő, télire is eláll.
18. E mellett szintén dijtalanul küldünk egy próba-csomagot Hatvani-fekete (Hungarian Black Table-Corn from Hatvan) asztali kukoricából, azzal a céllal, hogy ezen kiváló csemege-tengeri fajtát lehetőleg meghonositsuk Kanadában. Ezt az elismerten legédesebb asztali kukoricát hármadéves kanadai kitenyésztés után bocsátjuk először olvasóink rendelkezésére; — a Hatvani-fekete csemege-tengeri május közepén vetve 95 nap alatt beérik és 7—8 inch hosszu csővel már augusztásban élvezhetők. Ne mulassza el ezt az alkalmat, hiszen egyetlen magkereskedésben sem kaphatja meg az asztali kukoricák királyát: a "HUNGARIAN BLACK TABLE CORN FROM HATVAN" csemege különlegeséget.

A fenti kerti magvakon kivül GYÖNYÖRÜ VIRÁGMAGOKAT is küldünk ki, szintén bérmentve, mindazoknak a honfitársainknak, akik EGY és FÉLÉVI előfizetést küldenek be kiadóhivatalunkba az előbb felsorolt és a következő magokért:

TIZENKÉT SZEBBNÉL-SZEBB VIRÁGFAJTA, ugymint 1. Buzavirág (Bachelors Button), 2. Diszmák (Poppy) 3. Futóka (Climbers), 4. Kék nefelejts (Forget-me-not) 5. Mályva (Holyhocks) 6. Oroszlánszáj vagy tátika (Snapdragon) 7. őszirózsa (Aster) 8. Petunia, 9. Rezeda (Mignonett) 10. Szalmavirág (Everlasting) 11. Szarkaláb (Larkspur) és 12. Viola.

Ismételten hangsulyozzuk, hogy miután a vetőmagvak beszerzése nekünk is kiadást jelent, csakis azoknak küldhetjük meg az értékes gyüjteményt, akik előfizetésük rendezése fejében két dollárt közvetlenül kiadóhivatalunknak küldenek be.